

0159

10^e Kamer

109/02
VAN HET PARKET

96484

VAN HET ARREST

Het Hof van beroep te Gent, tiende correctionele kamer, heeft het volgende arrest uitgesproken in de zaak:

Hypothecaire inschrijving
Vergunningsregister

PRO JUSTITIA
Beroep in cassatie
door
~~dd.~~

dd. - 8 FEB. 2006
verwezen dd. 06.06.06.

27 januari 2006

not. 66.75.745/96 van het Openbaar Ministerie en de burgerlijke partij:

Van _____, wonende te _____;

Tegen:

1. _____, zelfstandige, geboren _____, wonende te _____;

2. _____, zonder beroep, geboren _____, wonende te _____;

3. Nr. _____ interieurarchitect, geboren _____ en wonende te _____;

4. Nr. _____, waarvan de maatschappelijke zetel gevestigd is te _____;

Beklaagd van:

Om de misdaad of het wanbedrijf uitgevoerd te hebben of om aan de uitvoering ervan rechtstreeks medegewerkt te hebben, door enige daad, tot de uitvoering zodanige hulp verleend te hebben dat zonder hun bijstand het misdrijf niet kon gepleegd worden, door giften, beloften, bedreigingen, misbruik van gezag of van macht, misdadige kuiperijen of arglistigheden, dit misdrijf rechtstreeks uitgelokt te hebben, als dader of mededader zoals voorzien door art. 66 van het Strafwetboek

A.Bij inbreuk op de artikelen 44 § 1-1°, 45 § 4, 64 (1°, 2°, 3° en 5° lid) en 65 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw (B.S. 12.04.1962), zoals nadien geformuleerd in de artikelen 42 § 1, 43 § 4, 66 (1°, 2°, 3° en 5° lid) en 68 van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996 (B.S. 15.03.1997), door het uitvoeren van werken, het in

stand houden ervan, door het verkavelen van grondeigendom of hoe dan ook, inbreuk te hebben gemaakt op de voorschriften der bijzondere plannen van aanleg, op de bepalingen van de titels II en III of op die van de verordeningen vastgesteld ter uitvoering van titel III en van het eerste hoofdstuk van titel IV van voormelde wet, door namelijk zonder voorafgaande schriftelijke en uitdrukkelijke vergunning van het College van Burgemeester en Schepenen te hebben gebouwd, een grond gebruikt voor het plaatsen van één of meer vaste inrichtingen, te hebben afgebroken, herbouwd of een bestaande woning te hebben verbouwd (instandhoudings- of onderhoudswerken uitgezonderd), in casu:

De eerste:

door op het terrein, gelegen te _____, ten kadaster gekend onder _____ in eigendom toebehorende aan _____, met maatschappelijke zetel te _____, stallingen tot bivakhuis voor jeugdverenigingen zonder vergunning te hebben verbouwd, in de periode gaande van 17.12.1996 tot en met 24.03.1997

de feiten sub A thans strafbaar overeenkomstig de artikelen 1, 2, 99 § 1-1°, 146-1°, 146-9e lid, 147, 148, 149 en 204 van het decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening d.d. 18 mei 1999 (B.S. 08.06.1999) gewijzigd bij decreet d.d. 28.09.1999 en bij decreet d.d. 26.04.2000.

B.Bij inbreuk op de artikelen 42 § 1-1°, 66 (1°, 2°, 3° en 5° lid) en 68 van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996 (B.S. 15.03.1997), door het uitvoeren van werken, het in stand houden ervan, door het verkavelen van grondeigendom of hoe dan ook, inbreuk te hebben gemaakt op de voorschriften der bijzondere plannen van aanleg, op de bepalingen van de titels II en III of op die van de verordeningen vastgesteld ter uitvoering van titel III en van het eerste hoofdstuk van titel IV van voormelde wet, door namelijk zonder voorafgaande schriftelijke en uitdrukkelijke vergunning van het College van Burgemeester en Schepenen te hebben gebouwd, een grond gebruikt voor het plaatsen van één of meer vaste inrichtingen, te hebben afgebroken, herbouwd of een bestaande woning te hebben verbouwd (instandhoudings- of onderhoudswerken uitgezonderd), in casu:

De eerste:

1. door op het terrein omschreven onder de tenlastelegging A, stallingen tot bivakhuis voor jeugdverenigingen zonder vergunning te hebben verbouwd, op niet nader te bepalen data in de periode gaande van 25.03.1997 tot eind 1997.

2. en de sub A en B. 1. hierboven omschreven toestand in stand gehouden te hebben,

te _____ in de periode gaande van eind 1997 tot en met 16.12.1999

De eerste tot en met de vierde:

3. de sub A en B.1. hierboven omschreven toestand in stand gehouden te hebben in de periode van 16.12.1999 tot en met 30.4.2000

De feiten onder de tenlastelegging B thans strafbaar overeenkomstig de artikelen 1,2,99§ 1-1°, 146-1°, 146-9° lid, 147, 148, 149 en 204 van het decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening d.d. 18 mei 1999 (B.S. 08.06.1999), gewijzigd bij decreet van 28.09.1999 en bij decreet d.d. 26.04.2000

C. Bij inbreuk op de artikelen 1, 2, 99 § 1-1° (en § 3), 146-1°, 146-9° lid, 147, 148, 149 en 204 van het decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening d.d. 18 mei 1999 (B.S. 08.06.1999) de bij artikel 99 § 1-1° bepaalde handelingen, werken of wijzigingen zonder voorafgaande vergunning te hebben uitgevoerd, voortgezet

of in stand gehouden, door namelijk zonder voorafgaande stedenbouwkundige vergunning te hebben gebouwd, op een grond één of meer vaste inrichtingen te hebben geplaatst, een bestaande vaste inrichting of bestaand bouwwerk te hebben afgebroken, herbouwd, verbouwd of uitgebreid, met uitzondering van instandhoudings- of onderhoudswerken, in casu

de eerste tot en met de vierde:

door op het terrein omschreven onder de tenlastelegging A, de sub A en B. 1. hierboven omschreven toestand in stand gehouden te hebben,

te in de periode gaande van 01.05.2000 tot de uitvaardiging van het bevel tot dagvaarding, zijnde 3 oktober 2000.

Bij vonnis van de rechtbank van eerste aanleg te Oudenaarde van 13 december 2001, negende kamer, rechtdoende op tegenspraak, werd als volgt beslist:

Op strafrechtelijk gebied :

Spreekt tweede en derde beklaagde vrij van de hen ten laste gelegde feiten B3 en C, vrij van kosten.

Veroordeelt eerste beklaagde uit hoofde van de hem ten laste gelegde feiten A, B1, B2, B3 en C samen tot een geldboete van 200 frank verhoogd met 1.990 opdecimes en gebracht op 40.000,- frank.

Veroordeelt vierde beklaagde uit hoofde van de haar ten laste gelegde feiten B3 en C samen tot een geldboete van 100 frank verhoogd met 1.990 opdecimes en gebracht op 20.000,- frank.

Zegt dat bij gebreke van betaling binnen de door de wet bepaalde tijd, de uitgesproken geldboete van 200 frank zal kunnen vervangen worden door een gevangenisstraf van twee maanden.

Spreekt tegen de eerste en vierde beklaagde de verplichting uit elk eer bijdrage te betalen van tien frank verhoogd met 1.990 opdecimes en aldus

2.1. De kwalificatie van de feiten dient te worden verbeterd als volgt:

“Om de misdaad of het wanbedrijf uitgevoerd te hebben of om aan de uitvoering ervan rechtstreeks medegewerkt te hebben, door enige daad, tot de uitvoering zodanige hulp verleend te hebben dat zonder hun bijstand het misdrijf niet kon gepleegd worden, door giften, beloften, bedreigingen, misbruik van gezag of van macht, misdadige kuiperijen of arglistigheden, dit misdrijf rechtstreeks uitgelokt te hebben, als dader of mededader zoals voorzien door art. 66 van het Strafwetboek:

te

A. Bij inbreuk op art.44 § 1.1°, strafbaar gesteld door de art.64, 1°, 2° en 5° lid en 65 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en de stedenbouw, door het uitvoeren van werken, het instandhouden ervan, door het verkavelen van grondeigendommen of hoe dan ook, inbreuk te hebben gemaakt op de voorschriften der bijzondere plannen van aanleg, op de bepalingen van de titels II en III of op die van verordeningen, vastgesteld ter uitvoering van titel III en van het eerste hoofdstuk van titel IV van voormelde wet, namelijk door zonder voorafgaande schriftelijke en uitdrukkelijke vergunning van het college van burgemeester en schepenen te hebben gebouwd, een grond gebruikt voor het plaatsen van één of meer vaste inrichtingen, afgebroken, herbouwd of een bestaande woning verbouwd, instandhoudings- of onderhoudswerken uitgezonderd, ter zake,

de eerste:

stallingen te hebben verbouwd tot bivakhuis voor jeugdverenigingen,

op niet nader gekende data in de periode van 17 december 1996 tot en met 24 maart 1997,

B. Bij inbreuk op art.42 § 1.1°, strafbaar gesteld door de art.66, 1°, 2° en 5° lid en 68 van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996 (B.S. 15 maart 1997), door het uitvoeren van werken, het instandhouden ervan, door het verkavelen van grondeigendommen of hoe dan ook, inbreuk te hebben gemaakt op de voorschriften der bijzondere plannen van aanleg, op de bepalingen van de titels II en III of op die van verordeningen, vastgesteld ter uitvoering van titel III en van het eerste hoofdstuk van titel IV van voormeld decreet, namelijk door zonder voorafgaande schriftelijke en uitdrukkelijke vergunning van het college van burgemeester en schepenen te hebben gebouwd, een grond gebruikt voor het plaatsen van één of meer vaste inrichtingen, afgebroken, herbouwd of een bestaande woning verbouwd, instandhoudings- of onderhoudswerken uitgezonderd, ter zake,

de eerste:

1.stallingen te hebben verbouwd tot bivakhuis voor jeugdverenigingen,

op niet nader gekende data in de periode van 25 maart 1997 tot eind 1997,

2. de onder A en B.1 hierboven omschreven toestand in stand te hebben gehouden

vanaf de laatste van voormelde niet nader te bepalen data tot en met 16 december 1999,

de eerste tot en met de vierde:

3. de onder A en B.1 hierboven omschreven toestand in stand te hebben gehouden

vanaf 17 december 1999 tot en met 30 april 2000.

C. Bij inbreuk op art.99 § 1.1°, strafbaar gesteld door de art.146 eerste lid, 1°, tweede en derde lid, 147 en 149 van het Decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening van 18 mei 1999 (B.S. 8 juni 1999) de bij artikel 99 § 1,1° bepaalde handelingen, werken of wijzigingen zonder voorafgaande vergunning te hebben uitgevoerd, voortgezet of in stand gehouden, door namelijk zonder voorafgaande stedenbouwkundige vergunning te hebben te hebben gebouwd, op een grond één of meer vaste inrichtingen te hebben geplaatst, een bestaande vaste inrichting of bestaand bouwwerk te hebben afgebroken, herbouwd, verbouwd of uitgebreid, met uitzondering van instandhoudings- of onderhoudswerken die geen betrekking hebben op de stabiliteit, ter zake,

de eerste tot en met de vierde:

de onder A en B.1 hierboven omschreven toestand in stand te hebben gehouden,

vanaf 1 mei 2000 tot 3 oktober 2000,

telkens met de omstandigheid dat de eerste, de tweede, de derde en de vierde beklagde personen zijn die in de uitoefening van hun beroep of activiteit onroerende goederen kopen, verkavelen, te koop of te huur stellen, bouwen of vaste of verplaatsbare inrichtingen opstellen.”

2.2. Van deze verbeteringen werd aan de partijen kennis gegeven.

Elk van de aldus verbeterde telastleggingen heeft betrekking op hetzelfde feit als datgene dat er in de oorspronkelijke dagvaarding aan ten grondslag ligt.

3. Het Hof dient ambtshalve na te gaan of de te last gelegde feiten nog steeds een misdrijf uitmaken. Dit is het geval. Het feit sub A te last gelegd was in de periode van 25 maart 1997 tot en met 30 april 2000 strafbaar door de hiervoor onder B vermelde bepalingen van het coördinatiedecreet betreffende de ruimtelijke ordening en is sinds 1 mei 2000 strafbaar door de hiervoor onder C vermelde bepalingen van het Decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening van 18 mei 1999.

De sub B.1, B.2 en B.3 te last gelegde feiten zijn sedert 1 mei 2000 strafbaar door de hiervoor onder C vermelde bepalingen van het Decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening van 18 mei 1999.

De te last gelegde feiten maken thans meer bepaald een inbreuk uit op art.99 § 1.1°, strafbaar gesteld door de art.146 eerste lid 1° en 3°, derde en

vierde lid, 147 en 149 van het Decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening van 18 mei 1999 (B.S. 8 juni 1999), zoals gewijzigd bij decreten van 28 september 1999 (B.S. 30 september 1999), 26 april 2000 (B.S. 29 april 2000), 13 juli 2001 (B.S. 3 augustus 2001), 8 maart 2002 (B.S. 23 maart 2002), 19 juli 2002 (B.S. 26 oktober 2002), 4 juni 2003 (B.S. 22 augustus 2003) en 21 november 2003 (B.S. 29 januari 2004), hierna genoemd DORO.

Wat het sub B.2, B.3 en C te last gelegde misdrijf van in stand houden betreft is het zo dat het nog strafbaar is. Het artikel 146, 3° lid van het DORO, zoals gewijzigd door artikel 7 van het decreet van 4 juni 2003, in de mate dat het niet vernietigd werd door het Arbitragehof bij arrest nr van 19 januari 2005, bepaalt dat het misdrijf van instandhouden van inbreuken bedoeld in het eerste lid, 1°, 2°, 3°, 6° en 7° nog slechts strafbaar is voor zover de handelingen, werken, wijzigingen of het strijdige gebruik gelegen zijn in de ruimtelijk kwetsbare gebieden. Ingevolge art.2 lid 2 Sw. dient van deze mildere strafwet ter zake toepassing te worden gemaakt. De betrokken handelingen en werken zijn gelegen in landschappelijk waardevol agrarisch gebied, dit is een agrarisch gebied met bijzondere waarde, kwetsbaar gebied in de zin van art.146, 4°lid DORO.

4. Voor elke beklaagde geldt dat voor zover bewezen de feiten die aan de onderscheiden telastleggingen ten grondslag liggen de uiting zijn van een zelfde strafbaar opzet en slechts één misdrijf uitmaken waarvan de verjaringstermijn een aanvang neemt op de datum van het laatste feit, dit is 2 oktober 2000. De verjaringstermijn werd regelmatig gestuit door het uitstel van de zaak op de terechtzitting van 18 maart 2005.

5. De "stallingen" vermeld in de telastleggingen A en B.1 betreffen een geheel gevormd door een grote schuur met aan de achterzijde aangebouwde varkensstallen. Dit geheel werd door de eerste beklaagde grondig verbouwd, hoofdzakelijk binnenin. Om het onder meer geschikt te maken als bivakplaats voor jeugdbewegingen en als locatie voor opvoeringen van amateurtoneel, werd zo onder meer het dak vernieuwd, werden aan de buitenzijde "kapotte" stenen vervangen, is nieuw voegwerk aangebracht, werden aardappelkelders verbouwd tot podium, werden diverse sanitaire voorzieningen gebouwd en werden binnenmuren in snelbouwsteen opgericht om slaapkamers en andere afgescheiden ruimtes, zoals kleedkamers, slaapruides en een keuken, tot stand te brengen.

Het gaat om werken die het gebouw anders van bouw maakten, niet om instandhoudings- of onderhoudswerken. Weliswaar betreft de verbouwing grotendeels werken in de stallen, maar het gaat, onder meer wegens het feit dat de werken strijdig zijn met de gewestplanbestemming en een vergunningsplichtige functiewijziging met zich meebrengen, niet om inrichtingswerken binnen een gebouw waarvoor krachtens enig besluit van de Vlaamse Regering geen bouwvergunning, c.q. stedenbouwkundige vergunning vereist zou zijn of geweest zijn.

Het wordt niet betwist dat op geen enkel ogenblik op de betrokken tijdstippen en in de betrokken periodes de voor de verbouwingswerken vereiste niet geschorste bouwvergunning c.q. stedenbouwkundige vergunning voorhanden was.

6.1. Gelet op de gegevens van het vooronderzoek en de behandeling op de terechtzitting van het Hof zijn de telastleggingen A, B.1, B.2, B.3 en C

zoals hiervoor onder 2.1 nader omschreven, lastens de beklaagde bewezen.

Gelet op de gegevens van het vooronderzoek en de behandeling op de terechtzitting van het Hof zijn de telastleggingen B.3 en C, zoals hiervoor onder 2.1 nader omschreven, daarenboven lastens de beklaagden en bewezen.

6.2. Met betrekking tot het verbouwen en het instandhouden in de periode tot en met 16 december 1997 (telastleggingen A, B.1 en B.2) handelde de eerste beklaagde voor eigen rekening.

Het instandhouden vanaf 17 december 1999 geschiedde door

. Het misdrijf heeft een intrinsiek verband met de verwezenlijking van het maatschappelijk doel van de rechtspersoon en werd, zoals niet wordt betwist, voor zijn rekening gepleegd. Dat de rechtspersoon ter zake handelde door het persoonlijk toedoen van haar gedelegeerd bestuurder, de eerste beklaagde, wordt niet betwist. De rechtspersoon is ter zake evenwel ook verantwoordelijk wegens het optreden van de tweede beklaagde, bestuurster van de rechtspersoon en voorzitter van de raad van bestuur, en de derde beklaagde, bestuurster van de rechtspersoon. De raad van bestuur bestaat uit de drie beklaagden; geen van hen heeft enig initiatief genomen opdat de vennootschap een einde zou stellen aan de wederrechtelijk tot stand gebrachte toestand; integendeel hebben zij er uitdrukkelijk voor gekozen dat de manifest wederrechtelijke toestand zou worden in stand gehouden; geen van de beklaagden houdt voor op enig ogenblik wat dan ook dat in zijn/haar macht lag te hebben ondernomen om het instandhouden te doen ophouden; integendeel werden de verbouwingen actief aangewend.

De beklaagden handelden bewust en buiten elke dwang en derhalve wetens en willens; het bestaan van een schulduitsluitingsgrond, zoals overmacht of onoverkomelijke dwaling, of van een rechtvaardigingsgrond, zoals noodtoestand, maakt geen van hen enigszins geloofwaardig. De natuurlijke personen kunnen derhalve samen met de rechtspersoon veroordeeld worden; afwegen wie de zwaarste fout heeft begaan, zoals de eerste rechter deed, is derhalve gelet op wat is bepaald in art. 5 van het Strafwetboek niet aan de orde.

7.1. Voor elke beklaagde geldt dat de feiten die aan de bewezen verklaarde telastleggingen ten grondslag liggen de uiting zijn van een zelfde strafbare gedraging en slechts één misdrijf uitmaken, waarop één straf dient te worden toegepast, de zwaarste zijnde deze bepaald in het DORO.

De eerste beklaagde heeft wetens en willens een manifest wederrechtelijke toestand tot stand gebracht. De vier beklaagden hebben deze wederrechtelijke toestand jarenlang in stand gehouden.

Het belang van de gemeenschap bij de naleving van de voorschriften die een goede ruimtelijke ordening beogen hebben zij, dan nog in landschappelijk waardevol agrarisch gebied, ondergeschikt gemaakt aan hun persoonlijke belangen.

Zij betwisten terecht niet dat de verzwarende omstandigheid hiervoor onder 2.1 nader omschreven voor ieder van hen geldt.

Het Hof gaat daarom niet in op de vraag tot opschorting van de uitspraak van de veroordeling, die overigens niet van aard is enige sociale reclassering in het gedrang te brengen of de sociale declassering mee te brengen.

Slechts de onderscheiden geldboetes zoals hierna bepaald vormen daarom een passende bestraffing, van aard hen te doen inzien dat zij zich in de toekomst aan de wettelijke voorschriften ter zake dienen te houden. In het voordeel van de tweede en de derde beklaagde houdt het Hof rekening met het feit dat zij in tegenstelling tot de eerste en de vierde beklaagde niet als ter zake stuwende kracht kunnen worden beschouwd.

Het Hof houdt bij de bestraffing tevens rekening met het feit dat elke beklaagde het misdrijf heeft gepleegd na 31 december 1994 en vóór 1 januari 2002. De toepassing van artikel 5 van het Decreet van 7 december 2001 (B.S. 28 december 2001) tot regeling van enkele gevolgen van de invoering van de euro in de Vlaamse regelgeving, in werking getreden op 1 januari 2002, zou een beperkte verhoging van de straf meebrengen. Krachtens de regel van de niet retroactiviteit van de strengere strafwet, uitgedrukt in art.2, 2° lid van het Strafwetboek en art.15.1 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten van 19 december 1966 (B.S. 6 juli 1983) mag het Hof deze bepalingen hier dan ook niet toepassen. De geldboete dient te worden vastgesteld overeenkomstig de mildere strafwet van toepassing op het tijdstip van de feiten. Zij dient wel te worden uitgedrukt in euro door verhoging van het bedrag met 1990 opdecimes, deling door 40,3399 (E.G. Verordening nr.974/98 van de Raad van 3 mei 1998 en de door de Raad in E.G. Verordening 2866/98 van 31 december 1998 vastgestelde omrekeningskoersen) en afronding op de tweede decimaal (art.5 E.G. Verordening nr. 1103/97 van de Raad van 17 juni 1997 en art.3 Wet van 30 oktober 1998 betreffende de euro).

De bijdrage tot financiering van het Bijzonder Fonds tot Hulp aan de Slachtoffers van Opzettelijke Gewelddaden, dient te worden bepaald op € 25, te vermeerderen met 45 opdecimes tot € 137,50, ongeacht de datum van de bewezen verklaarde feiten; deze bijdrage heeft een eigen aard en is geen straf.

De vaste vergoeding verschuldigd krachtens de Wet van 1 juni 1849 over de herziening der tarieven van de gerechtskosten in strafzaken, zoals gewijzigd bij art.71 van de Wet van 28 juli 1992 houdende fiscale en andere bepalingen, die in toepassing van art.1 van het K.B. van 11 december 2001 betreffende de invoering van de euro in de regelgeving inzake justitie, dat art.91, 2° lid van het K.B. van 28 december 1950 houdende het algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken wijzigt, bedraagt € 25.

7.2. Nu de straf op te leggen aan de eerste, de tweede en de derde beklaagde de vijf jaar gevangenisstraf niet te boven gaat, zij tot op heden nog niet werden veroordeeld tot een criminele straf of een hoofdgevangenisstraf van meer dan twaalf maanden en het Hof verwacht dat, gelet op de thans uitgesproken straf, deze beklaagden zich in de toekomst niet meer aan zo'n misdrijf zullen schuldig maken, wordt uitstel van de tenuitvoerlegging van dit arrest verleend voor de termijn en in de mate zoals hierna bepaald.

Nu de straf op te leggen aan de vierde beklaagde een geldboete van € 120 000 niet te boven gaat, zij tot op heden nog niet werd veroordeeld tot een geldboete van meer dan € 24 000 en het Hof verwacht dat, gelet op de thans uitgesproken straf, ook deze beklaagde zich in de toekomst niet meer aan dergelijk misdrijf zal schuldig maken, wordt uitstel van de

tenuitvoerlegging van dit arrest verleend voor de termijn en in de mate zoals hierna bepaald.

8. Bij brief van 6 juli 1999 vorderde de gemachtigde ambtenaar, na overleg met het college van burgemeester en schepenen, in toepassing van art.68 § 1.c van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996, betaling van de meerwaarde die het goed door het misdrijf heeft verkregen, geraamd op 1.017.840 fr. (thans € 25 231,59). Deze vordering wordt krachtens art.198 DORO verder gezet door de gewestelijke stedenbouwkundige inspecteur. Zij voldeed aan de toen gestelde voorwaarden. Het komt aan het Hof toe de wettigheid van de gevorderde maatregel overeenkomstig het intussen vernieuwd herstelbeleid te onderzoeken, zonder dat daarvoor een nieuwe vordering of een aanpassing van de motivering noodzakelijk is. Thans is het zo dat krachtens art.149 § 1 DORO, met inachtneming van het arrest van het Arbitragehof van 19 januari 2005 in de zaak het middel van de meerwaarde niet kan worden aangewend (1) bij niet naleven van het bevel tot staking, (2) indien het misdrijf onaanvaardbare stedenbouwkundige hinder voor de omwonenden veroorzaakt of (3) indien het misdrijf een zwaarwichtige en onherstelbare inbreuk vormt op de essentiële stedenbouwkundige voorschriften inzake de bestemming krachtens het ruimtelijk uitvoeringsplan of plan van aanleg. De twee laatste hypothesen dienen niet nader te worden onderzocht, vermits de eerste hypothese, het niet naleven van het bevel tot staking, in weerwil van hetgeen in conclusies wordt aangevoerd om tot het tegendeel te doen besluiten, zich voordoet.

Op 25 januari 1997 werd aan de eerste beklaagde regelmatig een bevel tot staking van "de werken aan een schuur en stallingen" betekend; het bevel werd dezelfde dag bekrachtigd door de burgemeester. Het werd pas opgeschort bij beschikking in kortgeding van 27 juni 1997.

Uit het dossier blijkt dat:

- op 9 juni 1997 arbeiders bezig zijn met het graven van een geul voor het aanbrengen van afvoerbuizen,
- op 11 juni 1997 arbeiders bezig zijn met het klaarmaken van een geul voor het aanbrengen van afwateringsbuizen tussen de omgebouwde schuur en een collector op het terrein,
- op 13 juni 1997 twee mannen met schoppen bezig zijn de gleuf op te vullen en aan te stampen.

Het graven van een geul voor het aanbrengen van afvoerbuizen, het aanbrengen van afvoerbuizen van de schuur die wordt verbouwd naar een collector op het erf en het opvullen en aanstampen van de geul nadat de afvoerbuizen zijn aangebracht maken wel degelijk werken uit die strijdig zijn met het bevel tot staking van de werken aan de schuur en de stallingen, weze het dat zij zich niet of grotendeels niet in deze constructies als zodanig situeren.

De herstellvordering zoals verder gezet door de gewestelijke stedenbouwkundige inspecteur na de inwerkingtreding van voormelde bepalingen van het art.149 § 1 DORO is in strijd met de wet en dient krachtens art.159 van de Grondwet buiten toepassing te worden gelaten. Over dit alles werd tegenspraak gevoerd.

Overigens is het zo dat de meerwaardevordering tevens buiten toepassing dient te worden gelaten op grond van hetgeen hierna met betrekking tot de civiele vordering wordt beslist.

9. De burgerlijke partij is eigenaar van een oude hoeve gelegen recht tegenover het goed waarop de telastleggingen betrekking hebben; hij oefent er het beroep van kunstschilder en beeldhouwer uit.

De beweringen van de beklaagden dat hij er woont en/of werkt in strijd met de wet of dat er enige constructie zou zijn tot stand gebracht in strijd met de wet wordt niet aangetoond; enig onrechtmatig karakter van het door hem ingeroepen gekrenkt belang blijkt niet.

De burgerlijke partij bewijst niet schade te hebben geleden door de zonder vergunning uitgevoerde verbouwingswerken als zodanig. Hij toont daarentegen wel aan schade te hebben geleden en te lijden door het strijdig gebruik dat met de bouwwerken binnen de stallingen werd beoogd en er door werd verwezenlijkt. De hierna vermelde schade zou er zonder de wederrechtelijke verbouwingen binnenin en het instandhouden ervan niet zijn geweest. Ofschoon de telastleggingen geen betrekking hebben op het zonder vergunning doorvoeren van een wijziging van de hoofdfunctie van een onroerend bebouwd goed is de burgerlijke partij derhalve gerechtigd vergoeding van de schade te vorderen.

De door het misdrijf mogelijk gemaakte nieuwe exploitatie van het goed brengt hinder voor de naaste buur mee die in landschappelijk waardevol agrarisch gebied niet is te verwachten; de ruimtelijke draagkracht van het gebied is erdoor overtroffen en deze hinder voor de burgerlijke partij wordt niet gecompenseerd of te niet gedaan door het feit dat ook een eventuele nieuwe landbouwexploitatie voor de buur enige hinder zou hebben meegebracht. Rekening houdend met wat de exploitatie van een bivakplaats voor een grote groep jongeren (tot 75 personen) en van een inrichting waar allerlei recreatieve bijeenkomsten voor vrij grote groepen worden belegd naar algemene bekendheid meebrengt en de op dit punt geloofwaardige verklaringen van de burgerlijke partij neemt het Hof aan dat de burgerlijke partij door het misdrijf schade heeft geleden en nog kan lijden tot zolang aan de wederrechtelijke toestand geen einde is gesteld. Meer bepaald toont de burgerlijke partij aan dat de verbouwing aanleiding heeft gegeven tot activiteiten die herhaaldelijk allerlei vormen van geluidsoverlast, die normaal niet in agrarisch gebied te verwachten zijn, meebrengen vanwege gebruikers van de verbouwde infrastructuur en van voertuigen van deze laatste of van bezoekers.

Terecht stippen de beklaagden aan dat de schade zich niet dagelijks voordoet, zodat er geen aanleiding is de schade te berekenen op basis van een vergoeding per dag. Ook de schade veroorzaakt na het verstrijken van de termijn vermeld in de verbeterde telastlegging C tot heden is een rechtstreeks gevolg van de bewezen verklaarde misdrijven. Bij gebrek aan gegevens die een meer precieze raming toelaten wordt de schade in billijkheid geraamd op € 500 voor de periode vanaf het einde van de verbouwingen zelf tot en met 16 december 1999 en op € 2 000 vanaf 17 december 1999 tot heden. Precies omdat de schade zich niet dagelijks voordoet en zonder het door het misdrijf mogelijk gemaakte strijdig gebruik van geen schade sprake is kan niet ingegaan worden op de vraag voor de toekomst reeds een schadevergoeding te bepalen per dag vanaf heden tot de datum van het uitvoeren van de herstelmaatregel.

Terecht vordert de burgerlijke partij dat een einde wordt gesteld aan de voor haar schadeverwekkende toestand veroorzaakt door het misdrijf, voor zover het werken betreft binnen de stallingen uitgevoerd. De werken uitgevoerd aan de buitenzijde, met inbegrip van deze aan het dak, zijn niet van aard schade voor de burgerlijke partij mee te brengen of te kunnen

meebrengen. Aan deze vordering van de burgerlijke partij staat geen vordering van de overheid in de weg die meer passend zou zijn.

Vooreerst is het zo dat, zoals hiervoor onder 8 overwogen, de meerwaardevordering van de bevoegde overheid buiten toepassing dient te worden gelaten wegens de strijdigheid ervan met de wet. Verder is het krachtens art.150 DORO zo dat indien de herstellvordering van de burgerlijke partij enerzijds en die van de stedenbouwkundige inspecteur of het college van burgemeester en schepenen anderzijds niet overeenstemmen, de rechtbank de gevorderde maatregel beveelt die ze passend acht.

Het is niet zo dat de vordering van de burgerlijke partij kan worden beschouwd als een uiting van rechtsmisbruik; zo goed als van bij de aanvang van de werken werd aan de eerste beklagde duidelijk gemaakt dat hinder ingevolge werken die een gebruik van de constructie in strijd met het bestemmingsvoorschrift zouden meebrengen niet zou worden aanvaard. De verbouwing heeft een gebruik van het goed meegebracht dat niets uitstaande heeft met hoevetoerisme, dat de overheid thans in bepaalde omstandigheden wel in overeenstemming acht met een agrarische bestemming. Door het artikel 150 DORO heeft de wetgever een verbetering van de positie van de burgerlijke partij beoogd in vergelijking met de vorige situatie, waarbij een andersluidende vordering van de overheid in de weg stond aan een vordering tot herstel van de plaats in de vorige toestand van de burgerlijke partij. Aan een vergoeding van de meerwaarde heeft de schadelijder niets; zij stelt geen einde aan de schadeverwekkende toestand. De vordering van de burgerlijke partij die er toe strekt een einde te doen stellen aan de door het misdrijf wederrechtelijk tot stand gebrachte en voor haar schadeverwekkende toestand, in de mate dat zij gegrond is, moet a fortiori geacht worden in overeenstemming te zijn met het algemeen belang.

Gelet op het talmen van de beklagden om een einde te stellen aan de wederrechtelijke toestand wordt terecht de verbeurte van een dwangsom gevorderd bij niet naleving van het bevel tot herstel. De hierna vastgestelde modaliteiten vormen een noodzakelijke en gepaste aansporing van de beklagden om zelf tot het herstel over te gaan.

**OP DEZE GRONDEN,
Het Hof, rechtsprekend op tegenspraak,**

gelet op de artikelen hiervoor aangehaald,
38, 40, 41bis, 65, 66, 100 Strafwetboek,
162, 190, 194, 210, 211 en 211bis Wetboek van Strafvordering,
1, 8 en 14 van de wet van 29 juni 1964 betreffende het uitstel,
2 en 4, lid 1 van de Wet van 26 juni 2000 betreffende de invoering van de euro in de wetgeving die betrekking heeft op aangelegenheden als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet,
1 van de wet van 5 maart 1952 zoals gewijzigd door artikel 1.2° van de programmawet van 24 december 1993 en door artikel 36 van de wet van 7 februari 2003,
28 en 29 van de wet van 1 augustus 1985 houdende fiscale bepalingen, zoals gewijzigd door artikel 3 van de programmawet van 24 december 1993, artikel 23 van het KB van 19 december 2003 en artikel 1 van het KB van 31 oktober 2005,

91 al. 2 van het K.B. van 28 december 1950 zoals gewijzigd door artikel 1 van het K.B. van 23 december 1993,
1 van het Koninklijk Besluit van 11 december 2001,
24 van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken.

beslissend met eenparige stemmen:

verklaart de beroepen ontvankelijk en er ten gronde over oordelend:

wijzigt het bestreden vonnis als volgt:

op strafgebied:

verbetert de telastleggingen zoals hiervoor onder 2.1 vermeld,

veroordeelt de eerste beklaagde voor de verbeterde telastleggingen A, B.1, B.2, B.3 en C samen tot een geldboete van € (2 500, verhoogd met 1990 opdecimen en gedeeld door 40,3399 =) 12 394,68 of een vervangende gevangenisstraf van 3 maanden,

veroordeelt de tweede beklaagde voor de verbeterde telastleggingen B.3 en C samen tot een geldboete van € (2 000, verhoogd met 1990 opdecimen en gedeeld door 40,3399 =) 9 915,74 of een vervangende gevangenisstraf van 3 maanden,

veroordeelt de derde beklaagde voor de verbeterde telastleggingen B.3 en C samen tot een geldboete van € (2 000, verhoogd met 1990 opdecimen en gedeeld door 40,3399 =) 9 915,74 of een vervangende gevangenisstraf van 3 maanden,

veroordeelt de vierde beklaagde voor de verbeterde telastleggingen B.3 en C samen tot een geldboete van € (2 500, verhoogd met 1990 opdecimen en gedeeld door 40,3399 =) 12 394,68,

verleent uitstel van de tenuitvoerlegging van dit arrest gedurende een termijn van drie jaar evenwel uitsluitend voor:

- twee vijfde van de geldboete en van de vervangende gevangenisstraf waartoe de eerste beklaagde wordt veroordeeld,
- drie vierde van de geldboete en van de vervangende gevangenisstraf waartoe de tweede en de derde beklaagde worden veroordeeld,
- twee vijfde van de geldboete waartoe de vierde beklaagde wordt veroordeeld,

legt de beklaagden elk de verplichting op een bedrag van € 25, verhoogd met 45 opdecimen, aldus gebracht op € 137,50, te betalen bij wijze van bijdrage tot de financiering van het fonds tot hulp aan slachtoffers van opzettelijke gewelddaden,

veroordeelt de beklaagden elk tot betaling van de vaste vergoeding van € 25,

laat de vordering van de gewestelijke stedenbouwkundige inspecteur tot veroordeling van de beklaagden tot betaling van een som gelijk aan de meerwaarde die het goed door het misdrijf heeft verkregen buiten toepassing,

veroordeelt de eerste, de tweede, de derde en de vierde beklaagde hoofdelijk tot de kosten in beide aanleggen gevallen aan de zijde van het Openbaar Ministerie, begroot op € 126,90 in eerste aanleg en op € 110,96 in hoger beroep, vaststellend dat deze ondeelbaar werden veroorzaakt door de misdrijven waaraan de vier beklaagden schuldig werden bevonden,

op burgerrechtelijk gebied:

verklaart de vordering van de burgerlijke partij ontvankelijk en als volgt gegrond:

veroordeelt tot betaling aan de burgerlijke partij van € 500,

veroordeelt hoofdelijk tot betaling aan de burgerlijke partij van € 2 000,

beide bedragen te vermeerderen met de verwijlrenten vanaf heden,

beveelt aan elke beklaagde over te gaan tot het herstel van de plaats te nader in de oorspronkelijke dagvaarding vermeld, in de oorspronkelijke toestand met betrekking tot de in de stallingen uitgevoerde werken binnen een termijn van één jaar vanaf de dag waarop dit arrest in kracht van gewijsde zal treden,

beveelt dat voor het geval dat de plaats niet aldus in de oorspronkelijke toestand wordt hersteld binnen voormelde termijn de burgerlijke partij ambtshalve in de uitvoering ervan kan voorzien, overeenkomstig wat thans is bepaald in art.153 DORO,

zegt voor recht dat op vordering van de burgerlijke partij elke veroordeelde een dwangsom zal verbeuren van € 25 per dag vertraging in de tenuitvoerlegging van de herstelmaatregel, te rekenen vanaf het verstrijken van voormelde termijn van één jaar vanaf de dag waarop dit arrest in kracht van gewijsde zal treden,

veroordeelt de beklaagden hoofdelijk tot de kosten in beide aanleggen op burgerrechtelijk gebied gemaakt,

verwerpt het meer of anders gevorderde als niet gegrond.

